

Mölndalsåns vattenråds yttrande över samråd enligt 6 kap. miljöbalken inför ansökan om tillstånd till vattenverksamhet, Forsåker, Mölndals Stad

Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sin synpunkt över rubricerat samråd.

Vattenrådet ser att samrådet inför ansökan om vattenverksamhet gäller utan uppenbar samordning och koppling till den detaljplan/projektering av hus, gator m m som fastläggas i ett senare skede. Detaljplanen borde tas fram först så att man ser vilka förutsättningar man behöver ta hänsyn till.

Av de arkitektbilder som visas framgår det att husgrunder planeras att vara ett med kanalvägg för den del av Mölndalsåns vatten som man vill ska vara en synlig kanal genom området. Hur man kombinerar husgrunder med de planerade underjordiska kulvertarna/förbiledningarna/bypassrör berörs inte. Kartor/ritningar i samrådshandlingen anger att underjordiska ledningar ska gå vid sidan om. Vad är det som gäller?

Det kan ifrågasättas om de föreslagna förändringarna i Mölndalsåns lopp såväl uppströms Forsåker som inom området tillsammans med alla föreslagna underjordiska åtgärder m m står i överensstämmelse med vattendirektivets krav, eller är det så att åtgärderna inte alls är tillåtna enligt vattendirektivet?

I en aktuell dom från EU-domstolen (Bremen-domen, mål C-461/13) fastställer EU-domstolen att det så kallade försämringsförbudet gäller på kvalitetsfaktornivå. Vattenrådet önskar därför en genomgång och redovisning av hur exploateringen av Forsåkerområdet kan komma att påverka de enskilda kvalitetsfaktorerna och vilka eventuella skyddsåtgärder som kan komma att behövas för att säkerställa att vattenområdet även i fortsättningen kan klassas att ha en god ekologisk status.

Utgående från att ett vattendrag omfattar åfåran med tillhörande svämplan förordar Vattenrådet att man tillgängliggör Mölndalsån för bl.a. rekreation genom att låta marken närmast ån ha naturkaraktär med ekologiskt funktionella kantzoner och bottensubstrat som gynnar de organismer som lever i ån. Denna mark kan då samtidigt fungera som svämplan vid varierande och i synnerhet höga flöden. Istället för att anlägga en badplats inom området, då det ändå finns badplatser nära i både Stensjön och Rådasjön, kan den ytan bli en del av vattendraget.

För den nedre delen av Mölndalsån som berörs är det viktigt att åns lopp inte förändras och att dess kantzoner och svämplanområden kvarstår. Ån hyser särskilt höga värden här med förekomst av bl a öring, lax, ål och bäver (På en 26m lång sträcka vid "Övre damm" fångades 52 öringar, vilket är en mycket hög täthet för stationär öring. På nedströms liggande sträckor har höga tätheter (144 lax/100m², år 2000) av uppväxande lax förekommit och laxlek sker regelbundet på den korta sträcka som är lämplig, men som är för begränsad för en långsiktigt hållbar laxpopulation) och åtgärder för att gynna dessa har genomförts nedströms bl a genom att anlägga omlöp i Göteborg. Det är därför viktigt att "Forsåkerexploateringen" inte försämrar förutsättningen för dessa, istället borde man arbeta för att ytterligare förbättra deras livsmiljö. Området skulle på så sätt också kunna bli tillgängligt för sportfiske som en integrerad del av friluftslivet både för boende och tillresta.

Förslag på åtgärder:

- Skapa ett sammanhängande strömvattensbiotop genom att ta bort rännor och andra strukturer som hindrar fiskvandring
- Förbättra lek- och uppväxthabitat för ökad produktion av lax och havsöring
- Förbättra uppvandring av den akut hotade och fridlysta ålen till högre liggande vattenområden
- Skapa en vattennära naturlig miljö med skuggande strandzon men som ändå är tillgänglig för sportfiske och friluftsliv

Eventuellt finns det bidrag att söka för att återställa vattenmiljön.

Samrådsdokumenten hänvisar till information om fisk m.m. som vid publiceringen inte fanns framme. Det är viktigt att fråga sig hur tillkommande information kommer att hanteras och eventuellt ändra förutsättningarna för vattenverksamheten och föreslagna lösningar. Vad är det egentligen som samrådet omfattar och kommer eventuellt ny information att verkligen påverka slutliga lösningar?

En viktig fråga att ytterligare belysa i planerna för området är hur man avser hantera de ökade flöden i ån som kan förväntas i framtiden då klimatet enligt aktuella prognoser förändras.

Mot bakgrund av vad som redan inträffat vill vattenrådet också informera om att det finns risk för att det i framtiden uppstår nya tunnelras i regionens avloppstunnlar som medför behov av mycket stora avloppsbräddningar till Mölndalsåsystemet uppströms Forsåker, vilket skulle orsaka riktigt stora problem i området. I det läget skulle det inte vara så attraktivt med bostäder som "står i ån"

Avslutningsvis framhålls att Mölndalsåns vattenråd önskar få kommande planer och andra inlagor kopplat till ärendet för kännedom och yttrande. Vattenrådet ställer gärna, helst i ett tidigt skede, upp för diskussioner om planer som berör Mölndalsån.

För Mölndalsåns vattenråd

Ove Dröscher
ordf.

/ Monica Dahlberg
sekr.

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Jacob Engelbretsson	Tomas Andersson
	Ulla Henskog	Jenny Forsberg
Härryda kommun	Bengt Johansson, v. ordf.	Lennart J. Lundqvist
	Anders Bruce	Karin Meyer
Mölndals stad	Ove Dröscher, ordf.	Lisa Carlsson.
	Marcus Claesson	Agneta Thörnqvist
Göteborgs Stad	Vakant	Vakant
	Inger Kjellberg Kretslopp & vatten	Lena Blom Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Rutger Fridholm	Anneli Rhedin
	Gunilla Rådman	Åsa Bergsten
Mölndals Kvarnby	Per Palmer	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Kerstin Jönson	Jack Olsson
Sportfiskarna	Niklas Wengström	
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Tomas Bjelke	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Stig Samuelsson	Jan Johansson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Göteborgsregionens kommunalförbund / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg	